

Oppivelvollisuuden pidentäminen

- taustaa ja toteutusta

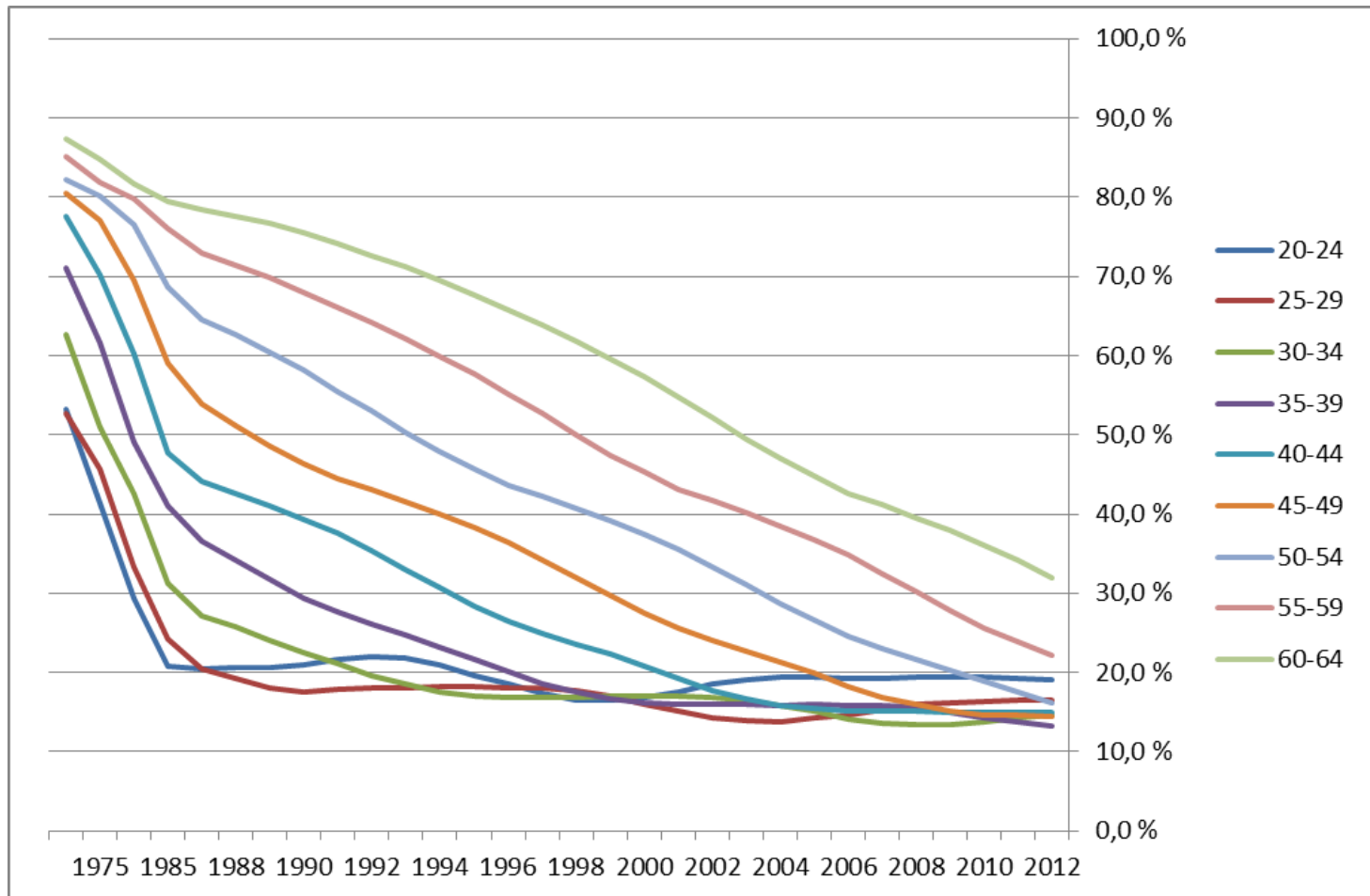
Alexi Kalenius

2.4.2014

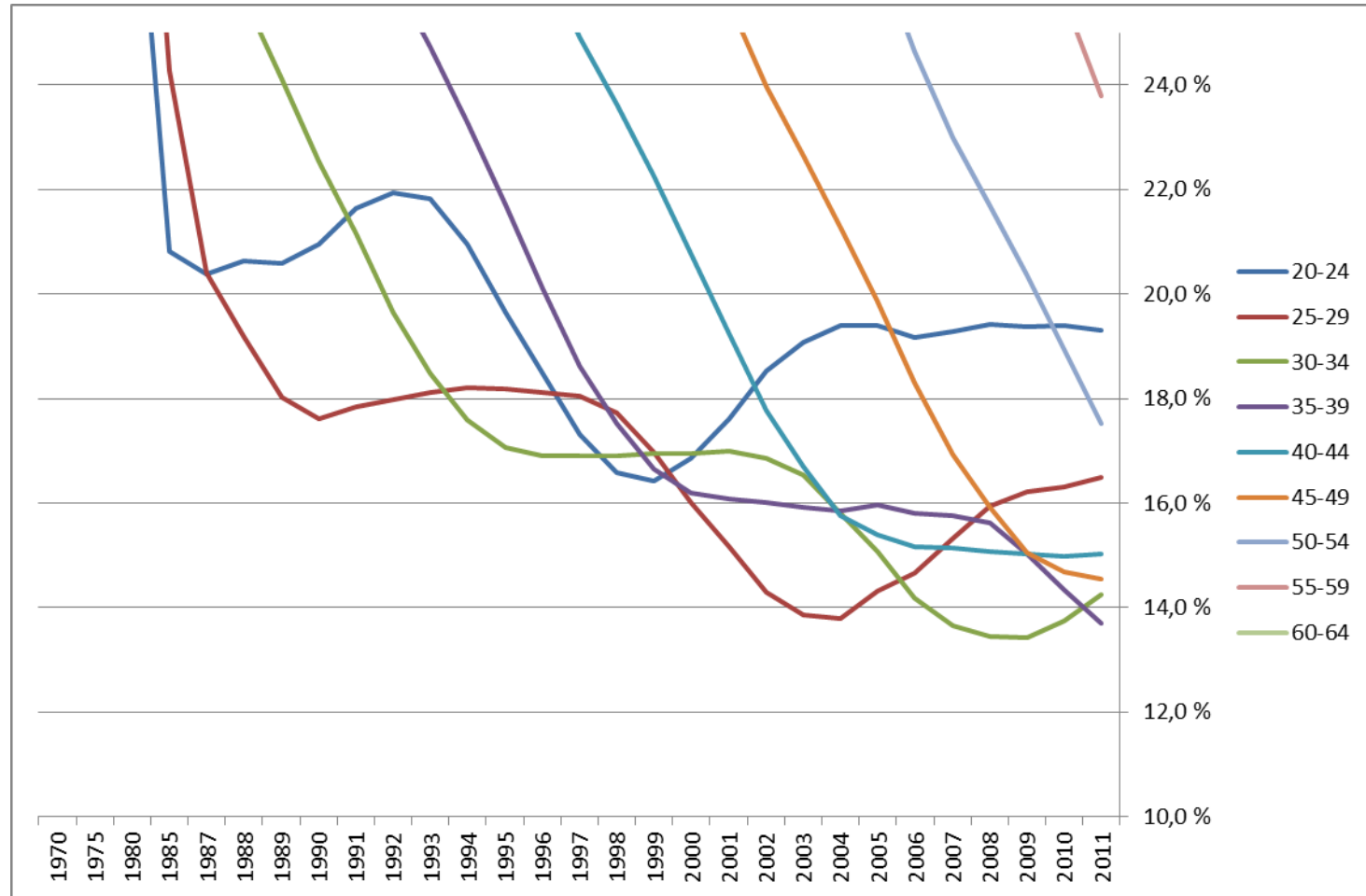
Ministry of Education, Science and Culture
Ministère de l'Éducation, des sciences et de la culture

Perusopetuksen varassa olevat ja perusopetuksen varaan jääminen

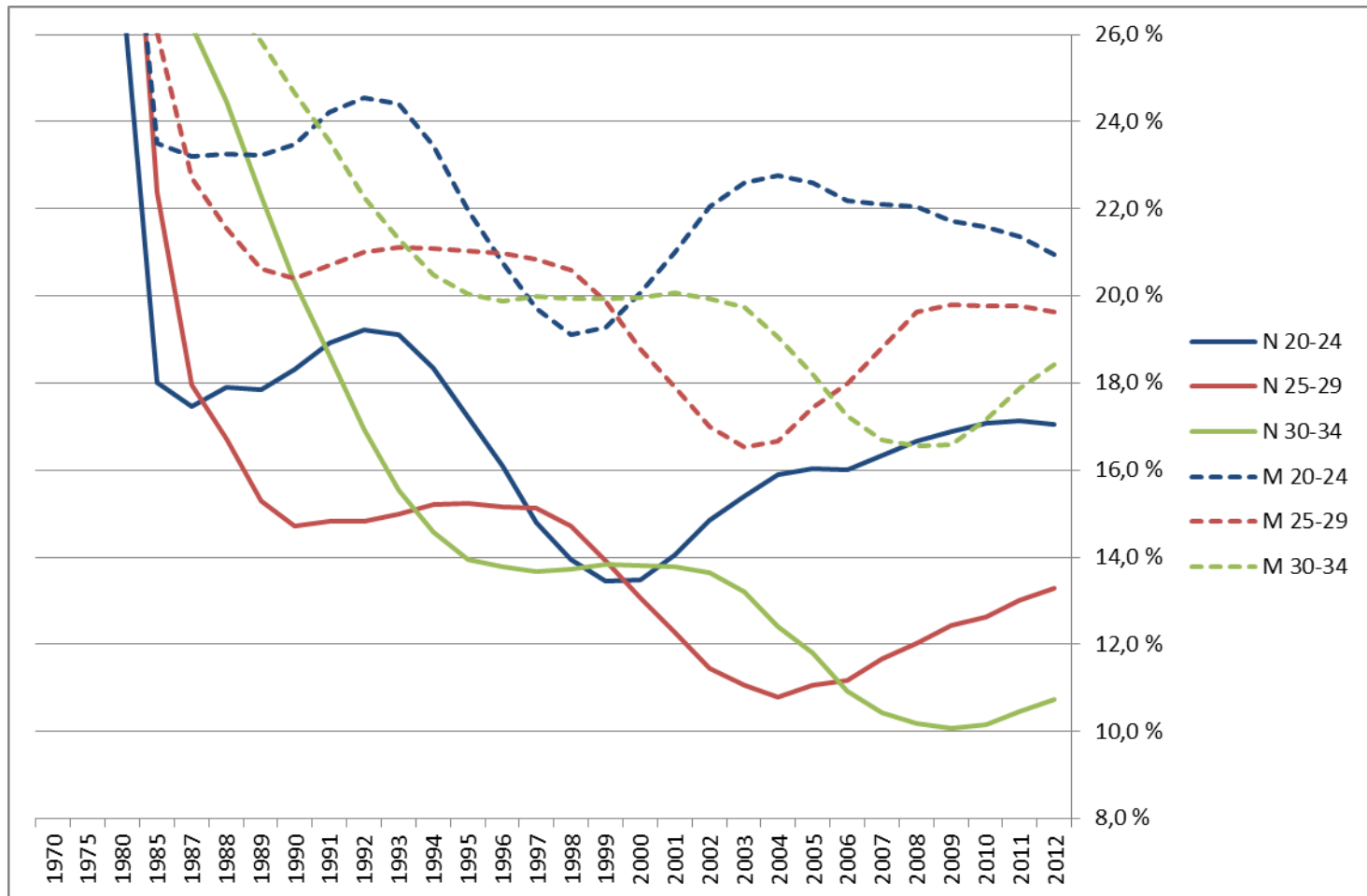
Vailla perusasteen jälkeistä koulutusta 1970-2012

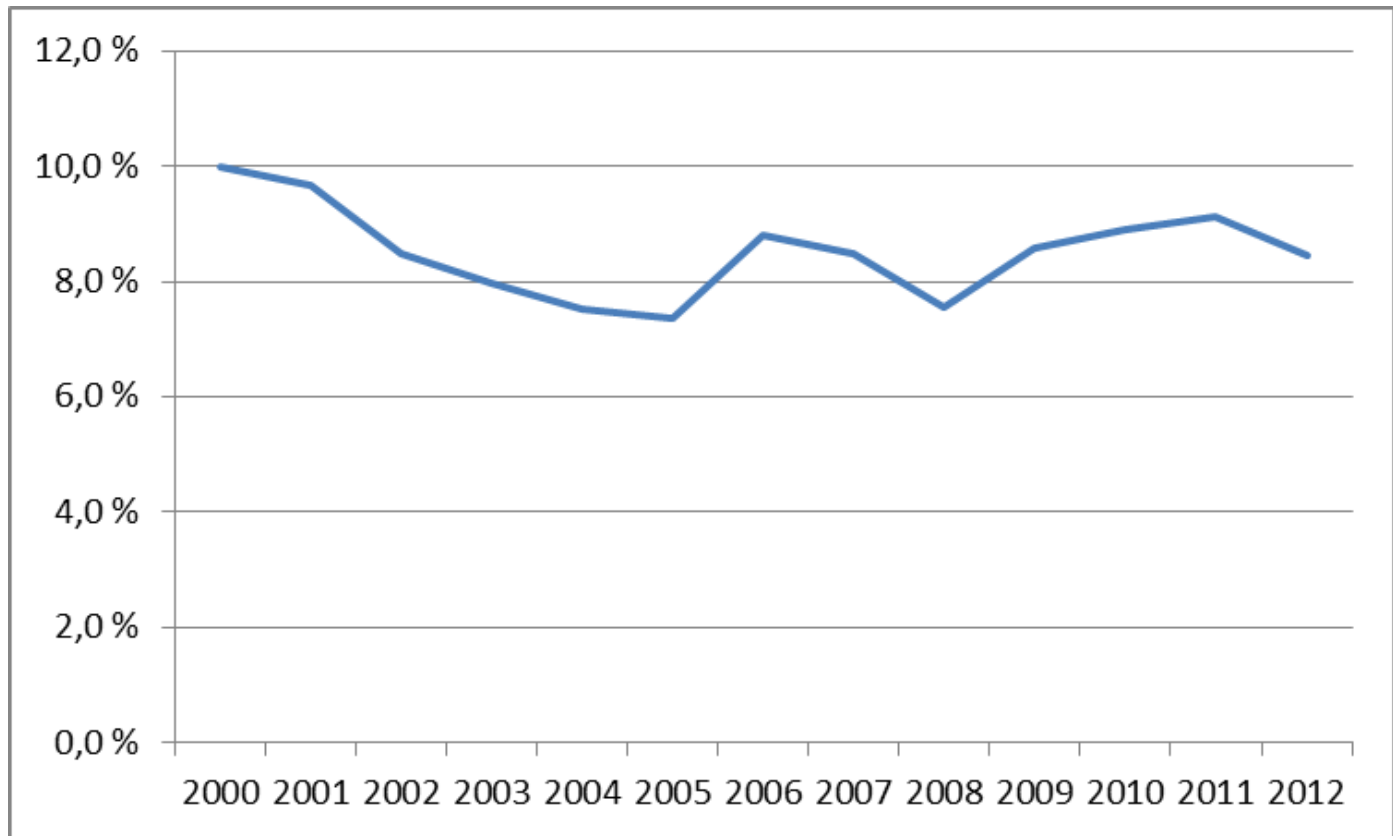
Vailla perusasteen jälkeistä koulutusta 1970-2012

Vailla perusasteen jälkeistä koulutusta 1970-2012

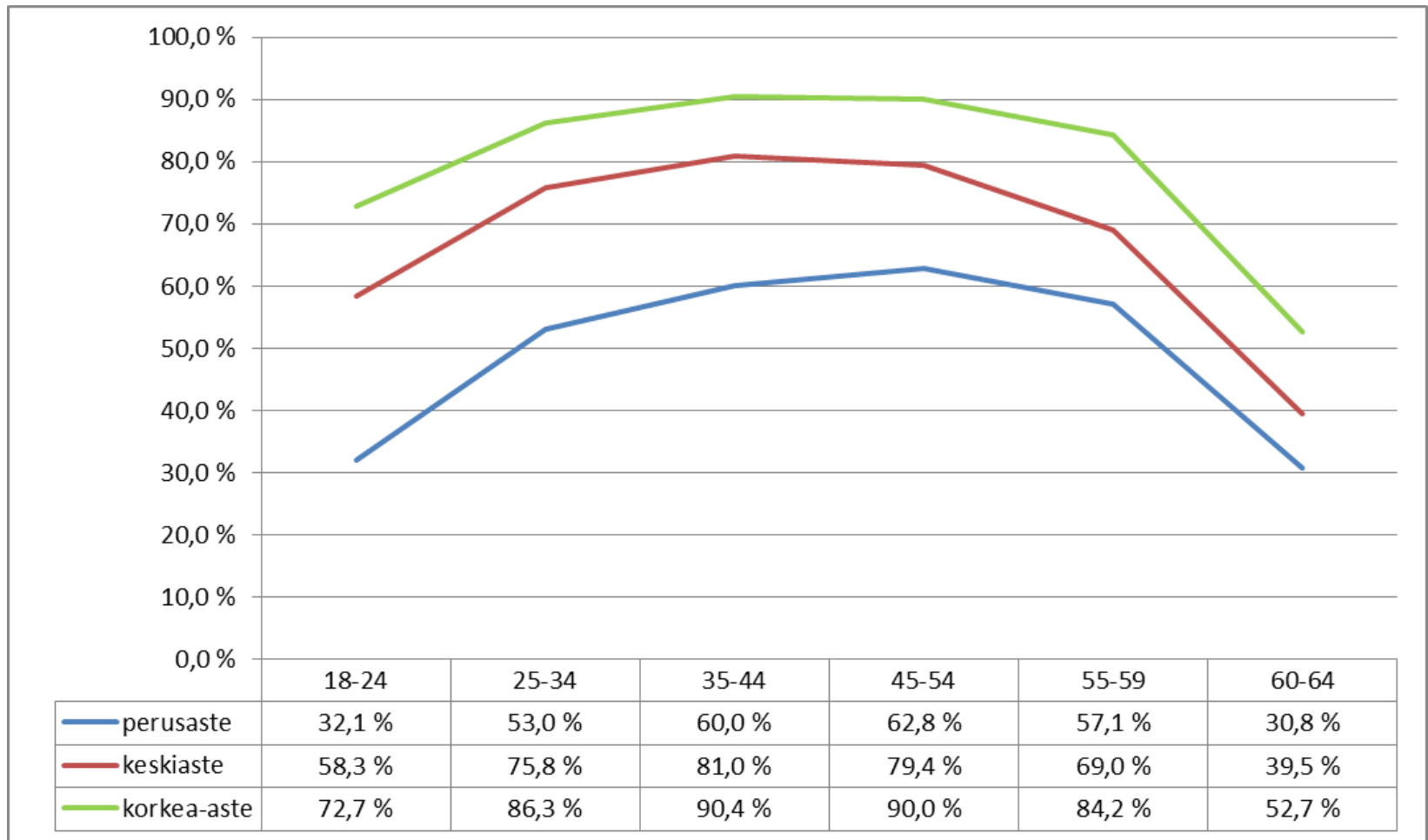

Toisen asteen ulkopuolelle jääneet 2000-2012

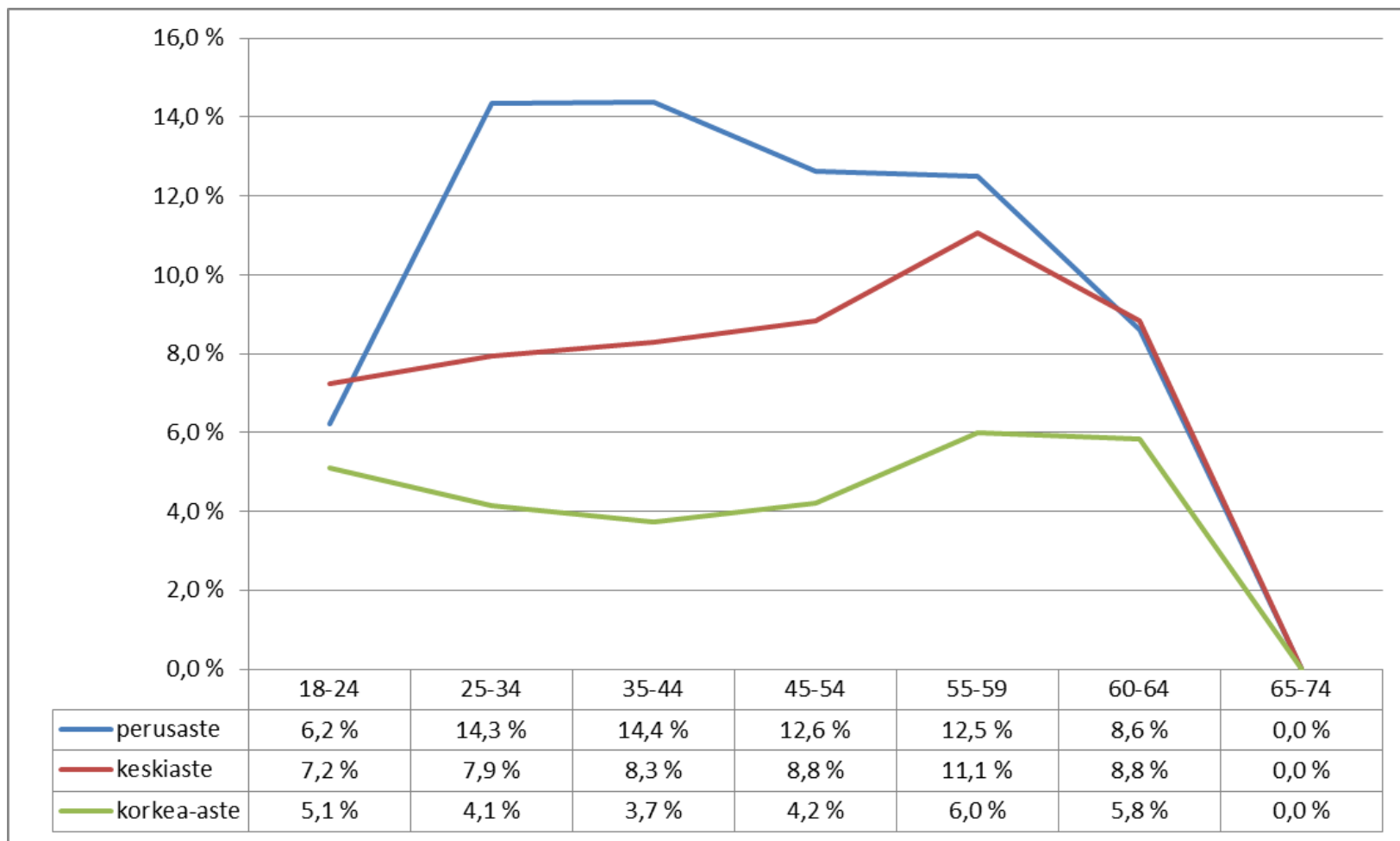

Työmarkkinat 2011

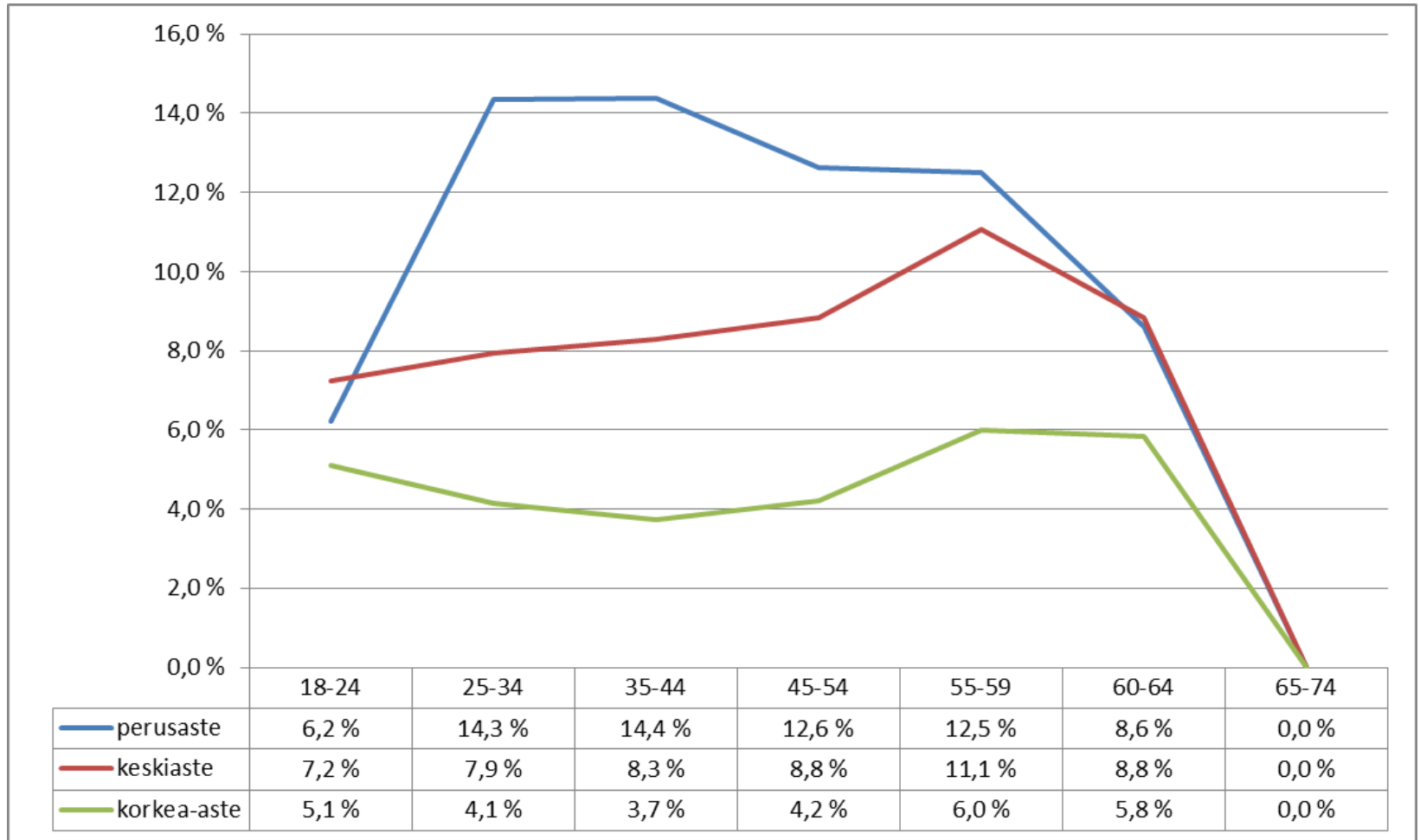
Työllisyysaste 2011

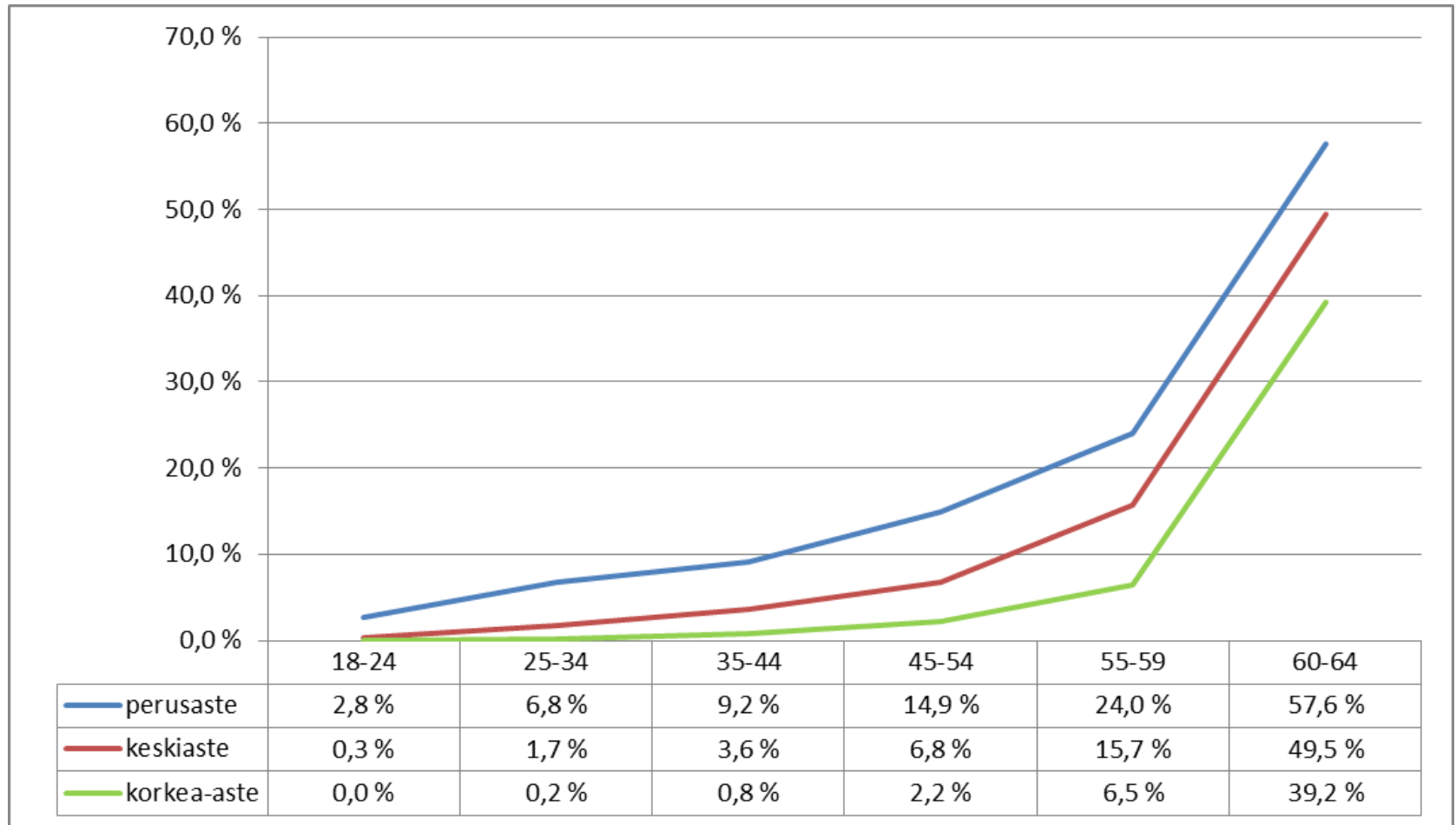
Työttömyys 2011

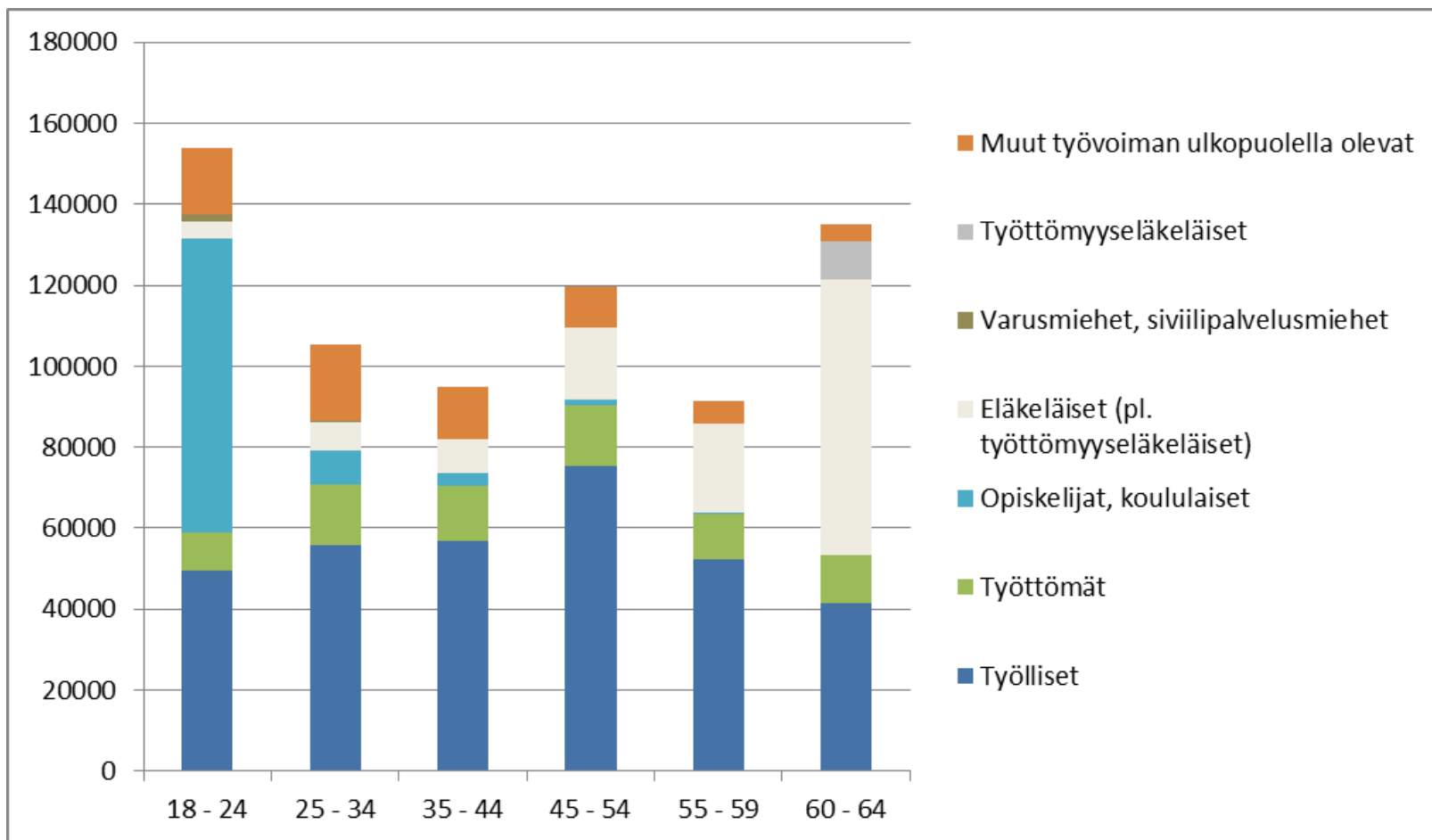
Työvoiman ulkopuolella 2011

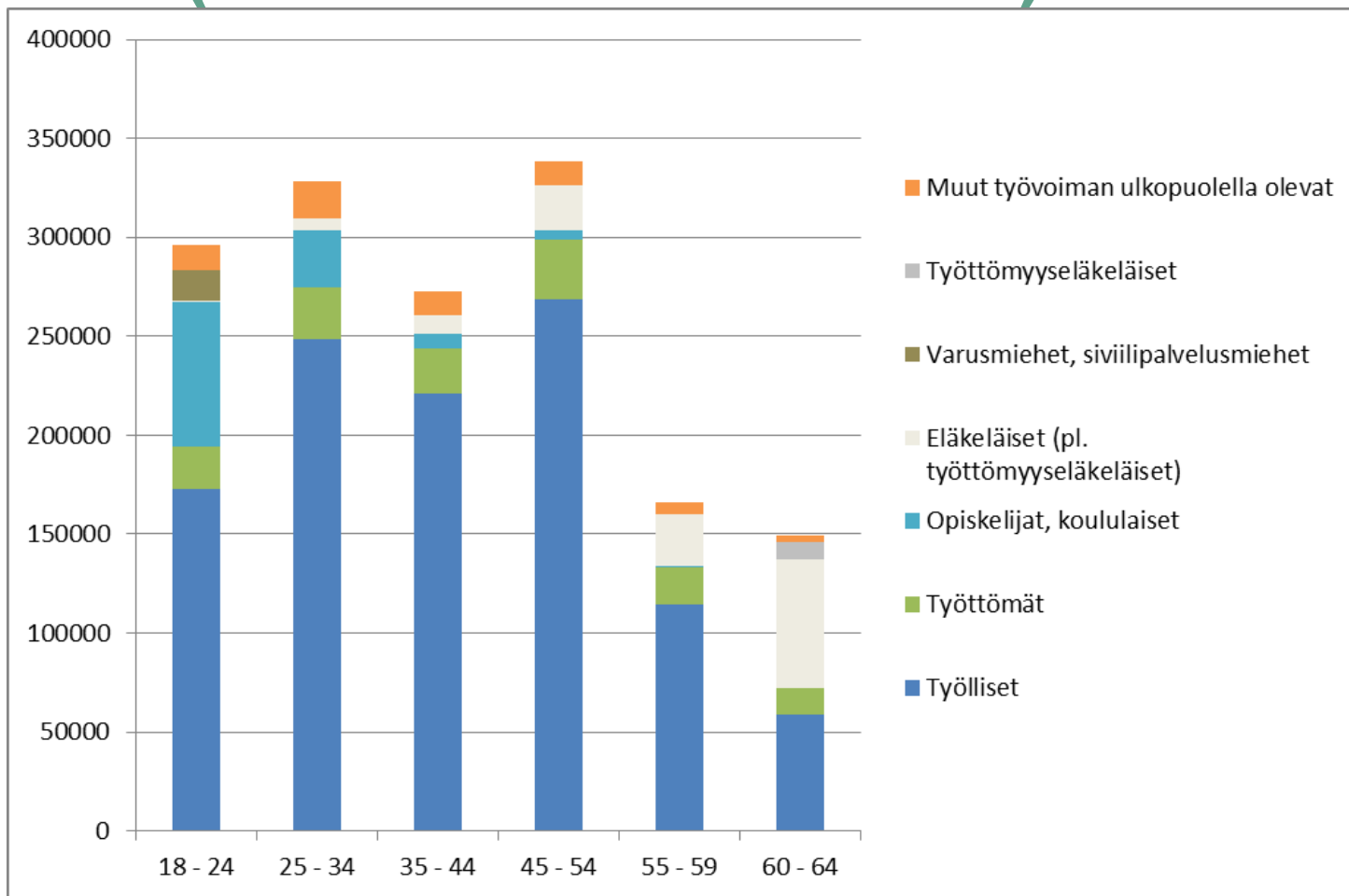
Eläkkeellä 2011

Pääasiallinen toiminta 2011 (vailla perusasteen jälkeistä koulutusta)

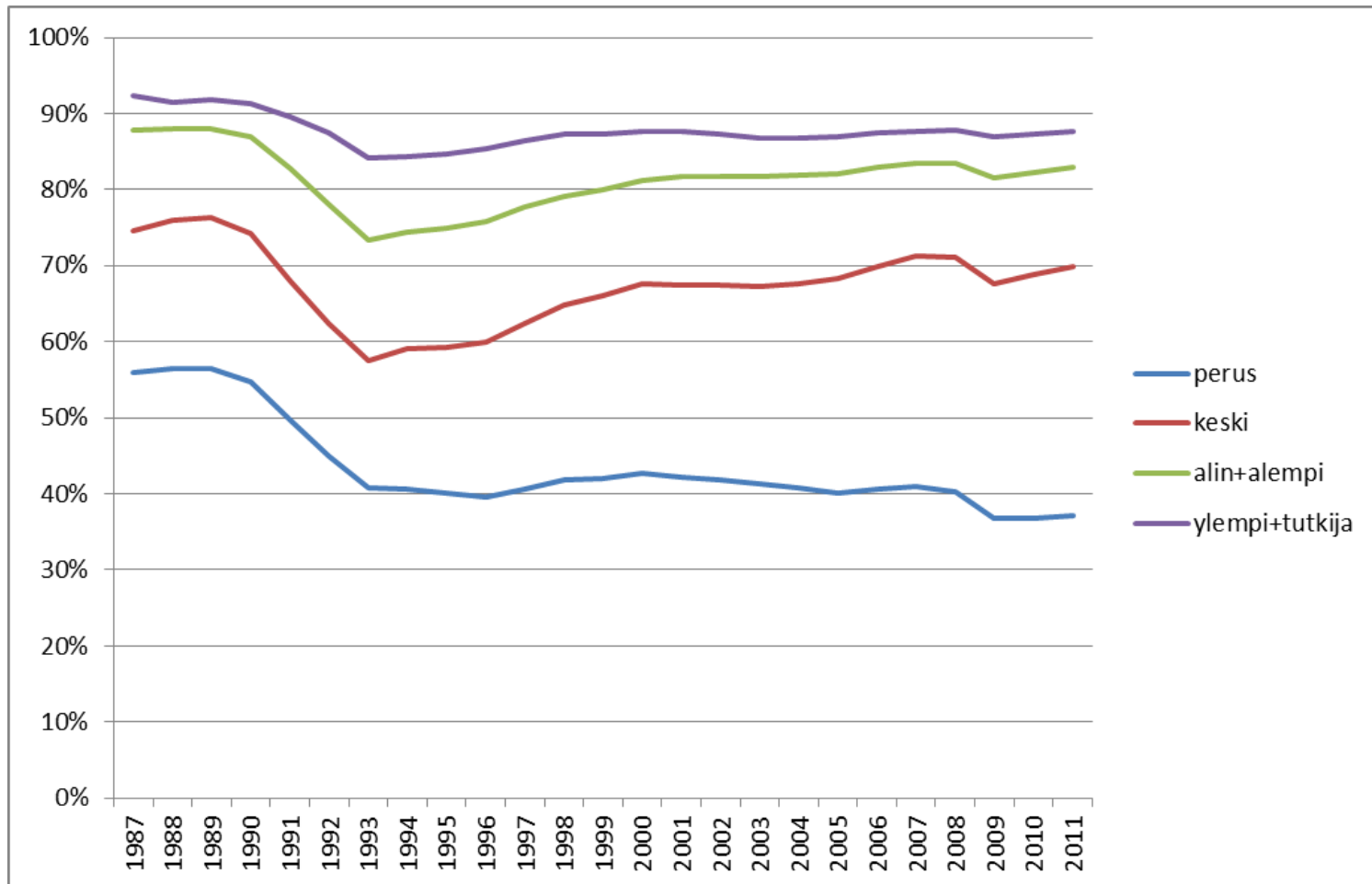

Pääasiallinen toiminta 2011 (toisen asteen koulutus)

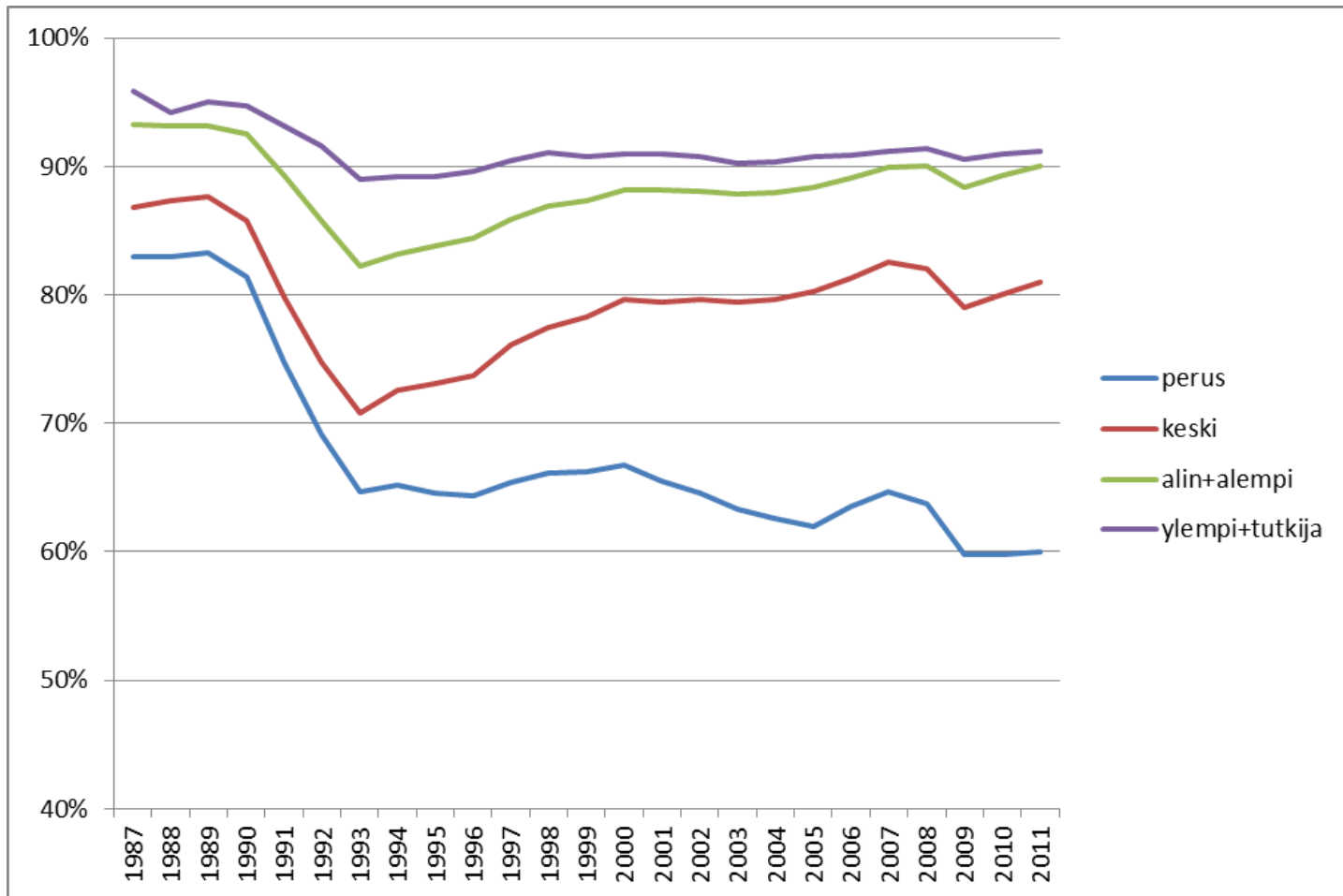

Työllisyyden kehitys

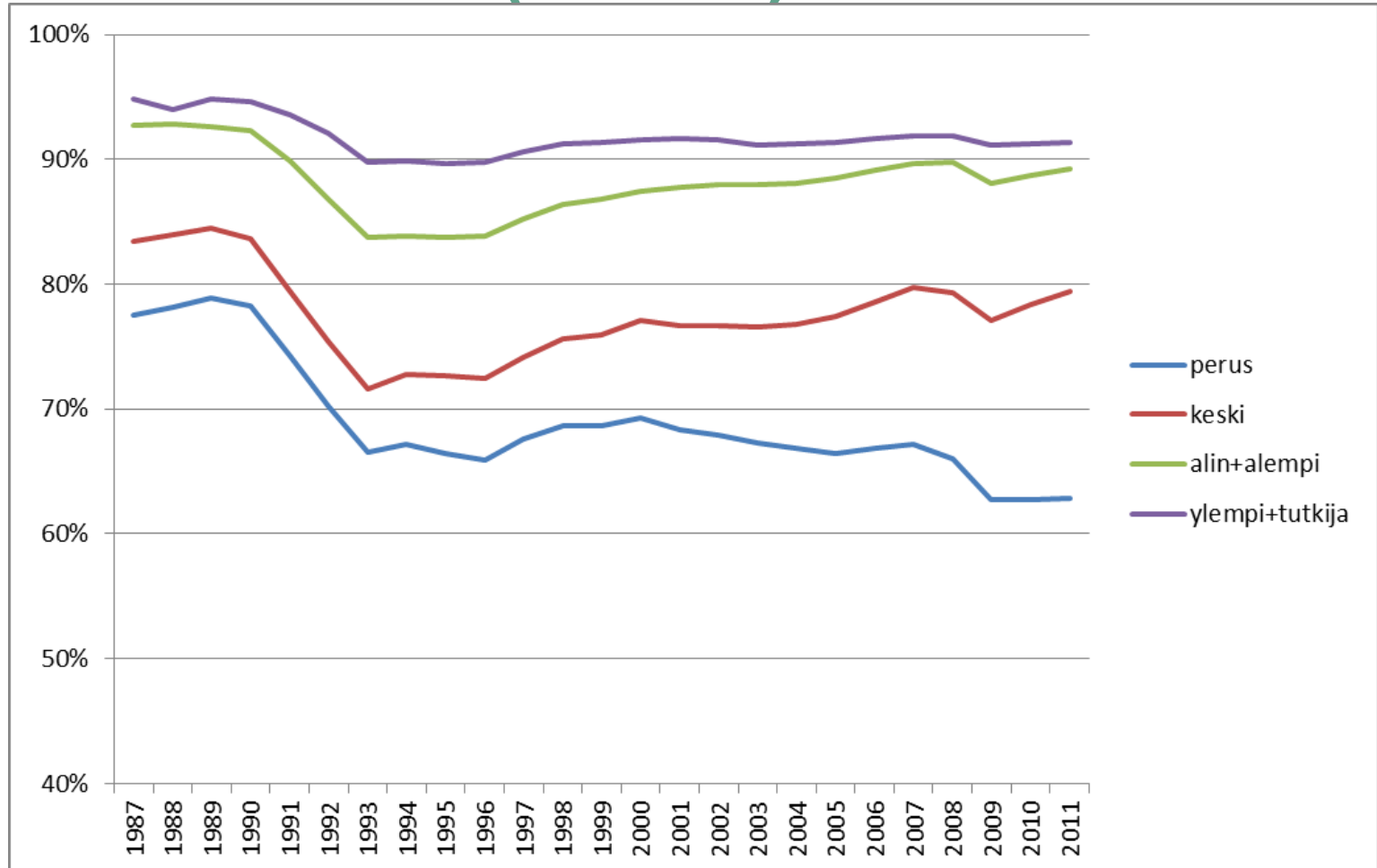
Työllisyysaste 1987-2011

Työllisyysaste 1987-2011 (35-45 v)

Työllisyysaste 1987-2011 (45-54 v)

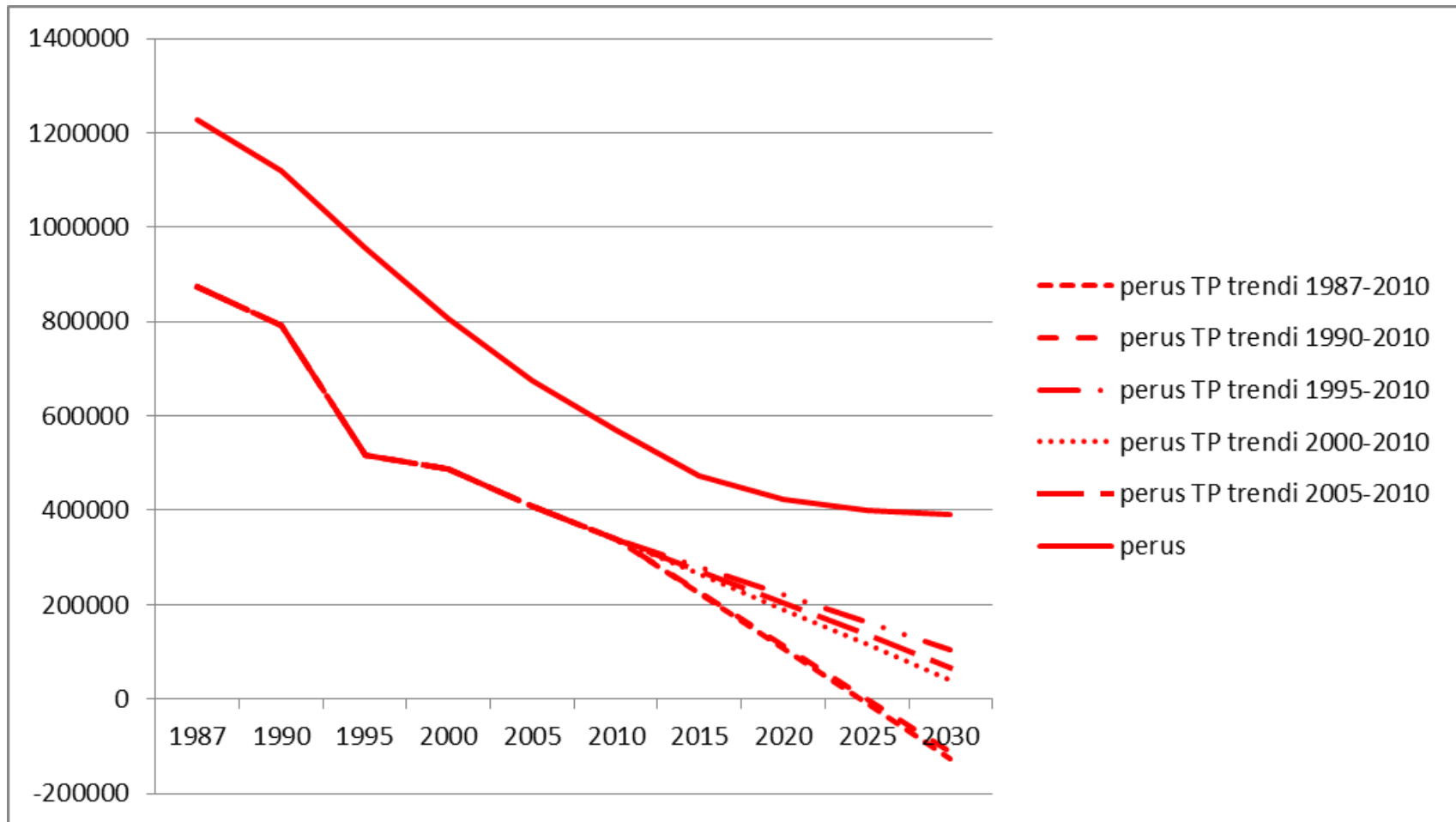

Työllisyysaste 1987-2011

(perusaste = 1)

Työpaikkatrendi 1987-2030

Kansainvälinen katse

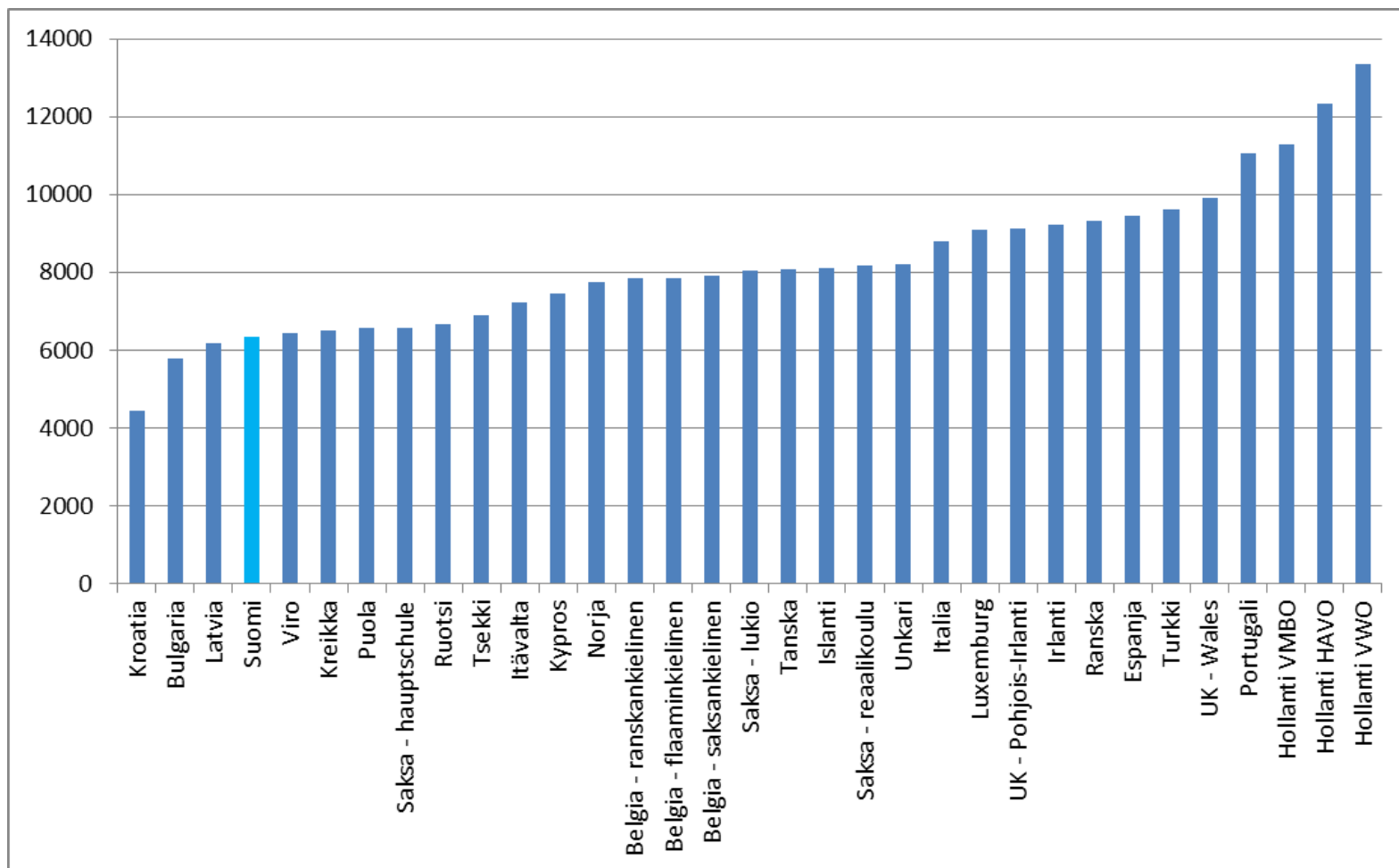
Kansainvälistä vertailua - oppivelvollisuuden päättyminen

- Oppivelvollisuus jatkuu
 - 19 vuoteen osa-aikaisena: Saksa
 - 18 vuoteen kokoaikaisena: Hollanti, Portugali, Unkari
 - 18 vuoteen osa-aikaisena: Belgia (ransk, flaam, saks), Puola
 - 17,5 vuoteen kokoaikaisena: Turkki (pidennettiin 12 vuoteen)
 - 17 vuoteen osa-aikaisena: Englanti (pidentymässä 18 ikävuoteen)

Kansainvälistä vertailua - oppivelvollisuuden kokonaispituus

- Kokonaispituuksia
 - 13 v: Saksa, Unkari, Hollanti, Puola
 - 12 v: Belgia (ransk, flaam, saks), Turkki (Aiemmin 8 v:ssa ollut Turkki pidensi 12 vuoteen 2012), Luxembourg, Portugali, Englanti, Pohjois-Irlanti
 - 11 v: Latvia, Malta, Wales, Skotlanti, Sveitsi
 - 10 v: Tanska, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Kypros, Romania, Slovakia, Islanti, Norja
 - 9 v: Bulgaria, Tsekki, Ruotsi, **Suomi**, Viro, Liettua, Itävalta, Slovenia, Liechtenstein,
 - 8 v: Kroatia

Kansainvälistä vertailua - oppivelvollisuus tunteina

Oppivelvollisuuden pidentäminen

Rakennepoliittinen ohjelma

”kriittisen nivelvaiheen koulutuksen jatkuvuuden turvaamiseksi, keskeyttämisten vähentämiseksi ja nuorten työurien pidentämiseksi nostetaan oppivelvollisuusikä 17 vuoteen.”

Laki oppivelvollisuudesta

- Oppivelvollisuus alkaa kuten nykyisinkin sinä vuonna kun lapsi täyttää 7 vuotta.
- Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta on kulunut vuosi, oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 11 vuotta tai kun (erittäin poikkeuksellisesti) lukiolaissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu tutkinto on suoritettu.
- Perusopetus kestää edelleen yhdeksän vuotta (ellei ole pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä tai jää luokalle).
- Perusopetuksen jälkeinen oppivelvollisuus suoritetaan ensisijaisesti suorittamalla lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja ja toissijaisesti 10. luokalla, ammatilliseen koulutuksen valmentavassa tai lukioon valmistavassa koulutuksessa.

Koulutukseen pääsy

- Perusopetuksen osalta säännökset eivät muutu.
- Perusopetuksen jälkeisen oppivelvollisuuden osalta oppivelvollisille tulee velvollisuus hakeutua koulutukseen. Hakuvelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen on ottanut vastaan paikan oppivelvollisuuteen kuuluvassa koulutuksessa.
- Toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa on aloituspaikka jokaiselle oppivelvolliselle nuorelle, jolla on edellytykset aloittaa toisen asteen tutkintoon johtava koulutus.
- Viimekädessä paikka osoitetaan oppivelvolliselle häntä lähinnä sijaitsevaan valmentavaan koulutukseen.

Kustannukset

- Kustannukset vuositasolla enintään 15 miljoonaa euroa
- Korkeampia kustannuksia esittävässä laskelmissa ratkaisevan eron tuottavat
 - Koulutustarjonta
 - Oppimateriaali
 - Matkat
 - Majoitus

Koulutustarjonta

- 16-vuotias ikäluokka on vuonna 2015 kooltaan 59 460 nuorta (Väestöennuste).
- Koulutustarjonta 2015 yhteensä 98 000 – 100 000 aloituspaikkaa. (noin 1,65-1,69 aloituspaikkaa jokaista perusopetuksen päättäneeltä kohti)
- Tarjolla nykyiset koulutusvaihtoehdot
 - Lukio
 - Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen koulutus
 - Oppisopimuskoulutus
 - Ammatillisen koulutuksen ja lukion valmistavat ja valmentavat koulutukset
 - Perusopetuksen lisäopetus
- Ammatillisen koulutuksen tarjonta päätetty 6/2013
 - Kustannukset kehyksissä

Oppimateriaali - lukio

- Kirjakustannukset/opiskelija (koko lukioaika)
 - Lukiolaisten liitto 1500 euroa/opiskelija (8/2013), 1875 euroa/opiskelija (3/2014)
 - Kustantajat 600-700 euroa/opiskelija (8/2013)
- Laskimet
- Kierrätys
- Opiskelijamäärä

Oppimateriaali – ammatillinen koulutus

- Maksuttomaan opetukseen sisältyvät nykyisin ”opetuksen järjestämisen edellyttämät työvälineet, koneet, laitteet, suojavaatteet, työturvallisuussäännösten edellyttämät varusteet, opetuksessa käytettävät koulutuksen järjestäjälle kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet sekä muut vastaavat opetusvälineet. Ilman näitä opetusvälineitä (esimerkiksi opetuskeittiön koneet, laitteet, astiat) koulutuksen järjestäjä ei pystyisi järjestämään opetusta.”

Oppimateriaali – ammatillinen koulutus

- ”Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelijalla on käytössään opiskelun järjestämisen edellyttämät henkilönsuojaimet oppilaitoksen tiloissa ja harjoitustyömailla [...] Henkilönsuojaimia ovat esimerkiksi kypärät, turvakengät, kuulonsuojaimet, silmien ja kasvojen suojaimet sekä turvavyöt. Henkilönsuojaimina ei pidetä tavanomaisia työvaatteita (esimerkiksi tarjoilijan vaatetus ja työkengät) eikä laitteita, joita ei ole suunniteltu suojaamaan työntekijää tapaturman tai sairastumisen varalta. Ulkotöissä käytettävää vaatetusta pidetään henkilönsuojaimena silloin, kun se suojaa esimerkiksi paleltumiselta tai muulta terveyden menettämisen vaaroilta työssä.”

Oppimateriaali – ammatillinen koulutus

- ”Maksuttomuus ei koske vaatetusta, jota käytetään estämään vaatteiden likaantuminen (esimerkiksi kokin työasu). Lähtökohta on, että hoito- ja laboratoriotyössä työvaatetusta ei pidetä pelkästään likaantumisen estämiseksi, vaan myös turvallisuussyistä. Työvaatetus on tämän vuoksi katsottava henkilönsuojaimeksi ja siten opiskelijalle maksuttomaksi. Työssäoppimisjaksoilla vastuu opiskelijoiden henkilösuojainten hankinnasta ja käytöstä on työnantajalla (työturvallisuuslain 10 § ja 11 §).”

Oppimateriaali – ammatillinen koulutus

- Kierrätys
- Opiskelijamäärä

Matkat, majoitus ja ruokailu

- Matkojen osalta mallina perusopetus (koulumatkatuki säilyisi kaikilla opiskelijoilla)
 - Perusopetuksessa koulumatkoja ei korvata, mikäli oppilas hakeutuu muuhun kuin hänelle osoitettuun oppilaitokseen.
 - Toisella asteella koulumatkatuen omavastuu poistuu niiltä oppivelvollisilta, jotka hakeutuvat tai osoitetaan ammatilliseen koulutukseen valmentavaan koulutukseen.
- Asumisessa nykyiset etuudet säilyvät
 - Sekä 16- että 17-vuotiaat ovat jo nyt oikeutettuja asumislisään.
 - 16-vuotiaista maksetaan lapsilisää
 - 17-vuotiaat ovat oikeutettuja opintorahaan.
- Oppivelvollisuus ei vaikuta oppilaitosverkkoon.
- Toisen asteen oppilaitoksissa on maksuton ruokailu